

ประชุมวิชาการ

พืชยาเสพติด กระต่อม: ปรับเปลี่ยนนโยบายและกฎหมายยาเสพติด

เพื่อการเข้าถึงยาของประชาชน

วันอังคารที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

ณ ห้อง BSc3 (บีเอสซี 3) อาคารเรียนและปฏิบัติการพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

หลักการและเหตุผล

พืชกระต่อม (kratom, *Mitragyna speciosa* (Korth.) Havil.) เป็นพืชวงศ์เดียวกับกาแฟ ทางภาคใต้เรียก
ท่อม (thom) มาเลเซียเรียก เบียะ (biak) หรือ เคอต่อม (ketum) หรือ เซบัท (sepat) พืชกระต่อมถูกบัญญัติเป็นสิ่งผิด
กฎหมายตามพระราชบัญญัติพืชกระต่อม พ.ศ. ๒๕๔๖ แต่ไม่อาจปฏิเสธได้ว่า “พืชกระต่อม” มีความผูกพันกับ
วัฒนธรรมทางภาคใต้มาช้านาน เป็นส่วนหนึ่งของการใช้ชีวิตประจำวัน ประชาชนทางภาคใต้เคี้ยว “ใบกระต่อม”
เหมือนกับ “การดื่มกาแฟของคนเมือง” ก่อนการไปทำงานในแต่ละวัน เพื่อหวังเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานเป็น
หลัก จากการศึกษาวิจัยพืชกระต่อมมีฤทธิ์ระงับปวด แก้อาการท้องเสีย ลดระดับน้ำตาลในเลือด และมีการใช้เพื่อ
ทดแทนสารเสพติด

กัญชา (Marijuana) เป็นพืชล้มลุกจำพวกหญ้า พืชต้นตระกูล Cannabis มี ๓ สายพันธุ์ คือ indica พบในทวีป
เอเชีย sativa พบในทวีปอเมริกาเป็นส่วนใหญ่ ruderalis พบในประเทศรัสเซีย กัญชาในประเทศไทยมีการใช้เพื่อเพิ่ม
ความอยากอาหาร จากการศึกษาวิจัยกัญชามีฤทธิ์ระงับปวด ระงับอาการชัก บรรเทาอาการพาร์คินสัน และมีการใช้
เพื่อรักษามะเร็ง

ทั้งพืชกระต่อมและกัญชาอยู่ในตำรับยาแผนโบราณ และถูกจัดเป็นพืชเสพติดให้โทษประเภทที่ ๕ ตาม
พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ การใช้พืชกระต่อมและกัญชาเป็นวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมของคนไทย เป็นทั้ง
อาหารและยา ในการบำบัดโรคและดูแลรักษาคนเจ็บไข้ด้วยภูมิปัญญาไทยและการแพทย์แผนไทย ซึ่งฝังรากลึกลงใน
ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม การใช้แรงงาน กัญชาและพืชกระต่อมเป็นพืชที่วงการสุขภาพยังให้ความสนใจใน
การศึกษาวิจัยทางการแพทย์เพื่อการรักษาผู้ป่วย รวมทั้งต่างประเทศมีการจดสิทธิบัตรที่จะพัฒนาพืชกระต่อมและ
กัญชาเป็นยารักษาโรค อีกทั้งจากภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทยและมีการวิจัยทางวิทยาศาสตร์การแพทย์มากมาย
เพราะเห็นว่ามีคุณประโยชน์หลายประการ แต่การวิจัย การประยุกต์ใช้ในทางการแพทย์มีข้อขัดข้องทางกฎหมายเป็น
อย่างมาก

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นสถาบันที่มีทีมอาจารย์และนักวิชาการดำเนินการวิจัยพืชกระต่อมมานานกว่า
10 ปี ทั้งการวิจัยพื้นฐาน การวิจัยคลินิก การประชุมครั้งนี้ถือเป็นโอกาสที่จะได้คืนข้อมูลให้กับสังคม และร่วมกัน
หาทางออกที่มีเหตุและผล และการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งเป็นภารกิจที่จะต้องร่วมมือกับเครือข่ายต่าง ๆ รวมทั้ง
นักวิชาการจากหลากหลายสถาบันที่ดำเนินงานวิจัยพืชเสพติด ร่วมกันหาทางออกเพื่อเป็นประโยชน์ต่อเพื่อนมนุษย์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ร่วมกับ ศูนย์วิชาการเฝ้าระวังและพัฒนาระบบยา (กพย.) คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย มูลนิธิสาธารณสุขกับการพัฒนา (มสพ.) และ มูลนิธิเภสัชศาสตร์เพื่อสังคม (มภส.) ตระหนักถึงความ
จำเป็นที่จะเสนอทางออกในระยะเร่งด่วนกรณีพืชกระต่อม กัญชา ให้มีการนำมาใช้เพื่อประโยชน์ต่อประชาชนอย่าง
ถูกต้อง จึงเห็นควรจัดการสัมมนาขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อระดมความคิดเห็นเรื่องสถานการณ์ ปัญหาในการนำกัญชาและพืชกระท่อมมาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ และการศึกษาวิจัยในมนุษย์ เพื่อความมั่นคงด้านยาและฟื้นฟูภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

๒. จัดทำข้อเสนอแก้ไขเพิ่มเติม ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

ฉบับนำเสนอ โดย นายสมชาย แสวงการ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หมายเลข ๑๕๐ (รวม สนช.๔๔ คน) ณ วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑ (รับฟังความเห็นทางเว็บไซต์ วันที่ ๑-๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๑)

วัน เวลา สถานที่จัดประชุม

วันอังคารที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เวลา ๘.๓๐- ๑๖.๐๐ น. ณ ห้อง BSc3 อาคารเรียนและปฏิบัติการพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ผู้รับผิดชอบจัดการประชุม

- ภาควิชาเภสัชวิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- ภาควิชาเภสัชเวทและเภสัชพฤกษศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- เครือข่ายวิชาการวิจัยและข้อมูลด้านสารเสพติดในภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- ศูนย์วิชาการเฝ้าระวังและพัฒนาระบบยา (กพย.) คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- มูลนิธิสาธารณสุขกับการพัฒนา (มสพ.)
- มูลนิธิเภสัชศาสตร์เพื่อสังคม (มกส)

งบประมาณ สนับสนุนโดย

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ศูนย์วิชาการเฝ้าระวังและพัฒนาระบบยา (กพย.) คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้เข้าร่วมสัมมนา

นักวิชาการ บุคลากรทางการแพทย์ กลุ่มผู้ป่วย ผู้แทนหน่วยงานหรือองค์กรด้านยาเสพติดและสุขภาพ ผู้นำชุมชน และ สื่อมวลชน ประมาณ ๒๐๐ คน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ได้รับทราบข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับสถานการณ์ ปัญหา อุปสรรคของการใช้ประโยชน์จากพืชเสพติดในประเทศไทย
๒. ได้แลกเปลี่ยน ได้เสนอแนะข้อมูลที่จะเป็นทางออกของการใช้พืชเสพติดในประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมิติด้านกฎหมาย
๓. ได้ข้อเสนอแก้ไขเพิ่มเติม ร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ฉบับ สนช.

สนใจเข้าร่วมงานประชุมโดยไม่เสียค่าลงทะเบียนโปรดแจ้งชื่อ ที่อยู่/หน่วยงานได้ที่ <https://goo.gl/eCafQc> หรือสแกน QR Code

ติดต่อสอบถามได้ที่ คุณทักษญา สรรเพ็ชญ์ E-mail. taksaya61@gmail.com หรือเบอร์โทร 074-451165 หรือ 083-5775533

กำหนดการประชุม

พีชชา กัญชา กระท่อม: ปรับเปลี่ยนนโยบายและกฎหมายยาเสพติดเพื่อการเข้าถึงยาของประชาชน

วันอังคารที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

ณ ห้อง BSc3 อาคารเรียนและปฏิบัติการพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

๐๘.๑๕ – ๐๘.๔๕ น. ลงทะเบียน
๐๘.๔๕ – ๐๙.๐๐ น. กล่าวเปิดงาน โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วศิน สุวรรณรัตน์
รองอธิการบดีวิทยาเขตหาดใหญ่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๐๙.๐๐ – ๑๐.๓๐ น. การพัฒนากฎหมายยาเสพติด เพื่อการเข้าถึงยาของประชาชน
กรณีศึกษา พีชกระท่อม: ปัญหาและทางออก

วิทยากร:

- ๑) นายแพทย์เจตน์ ศิรธรานนท์
ประธานคณะกรรมการ (กมธ.) สาธารณสุข
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.)
- ๒) นายวิรัตน์ กัลยาศิริ
อดีต สส.จังหวัดสงขลา
- ๓) ผศ.ภญ.ดร.นียดา เกียรติยิ่งอังสุลี
ผู้จัดการศูนย์วิชาการเฝ้าระวังและพัฒนาระบบยา
- ๔) นายไพศาล ลิมสถิตย์
กรรมการบริหารศูนย์กฎหมายสุขภาพและจริยศาสตร์
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ๕) คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ผู้ดำเนินการเสวนา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วศิน สุวรรณรัตน์

๑๐.๔๕ – ๑๑.๓๐ น. คุณสมบัติทางเภสัชวิทยาและพิษวิทยา: กัญชา กระท่อมมีฤทธิ์ต่อร่างกายอย่างไร
และการใช้ประโยชน์ทางการแพทย์

วิทยากร:

- ๑) คณบดีคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- ๒) รศ.ดร.เอกสิทธิ์ กุมารสิทธิ์
คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- ๓) ผศ.ดร.สมชาย ศรีวิริยะจันทร์
คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- ๔) รศ.ดร.ภญ.จุไรทิพย์ หวังสินทวีกุล
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ผู้ดำเนินการเสวนา: รศ.สมสมร ชิตตระการ

๑๑.๓๐ – ๑๒.๐๐ น. แลกเปลี่ยน
๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น. อาหารกลางวัน

๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.

การฟื้นฟูพืชกระท่อม กัญชา สุวิถีสุมชน: ประสบการณ์ ปัญหาและการจัดการโดยชุมชน
วิทยากร:

- ๑) กำนันสงคราม บัวทอง
กำนันตำบลน้ำพุ อ.บ้านนาสาร จ.สุราษฎร์ธานี
- ๒) ดร.สุชาติ มั่นคงพิทักษ์กุล
ผู้ก่อตั้งและที่ปรึกษา กลุ่มมิตรภาพสัมพันธ์เพื่อผู้ป่วยมะเร็ง
- ๓) ทีมแพทย์พื้นบ้านจากจังหวัดพัทลุง
- ๔) ผู้แทนมูลนิธิไอโซน
- ๕) ดร.ดาริกา ไสงาม

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ: นำโดย

- ๑) นพ.ธนรัตน์ พุทธชาติ
รพ.ธัญญารักษ์สงขลา
- ๒) ผู้แทนเครือข่ายชุมชนที่เคยใช้ใบกระท่อมในวิถีชีวิต
- ๓) คุณสายชล ศรีทัดต์
เครือข่ายผู้ป่วยมะเร็งแห่งประเทศไทย
- ๔) นายศุภวัฒน์ กล่อมวิเศษ ชาวบ้านตำบลน้ำพุ
- ๕) ผู้แทนสถาบันสำรวจและติดตามการปลูกพืชเสพติด
สำนักงาน ป.ป.ส.

ผู้ดำเนินการเสวนา: นายวัชรพงศ์ พุ่มชื่น

ปิดประชุม

ศ.ดร.พญ.สาวิตรี อักษรนางค์กรชัย

ประธานเครือข่ายวิชาการวิจัยและข้อมูลด้านสารเสพติดในภาคใต้

หมายเหตุ: รับประทานอาหารว่างระหว่างประชุม (๑๐.๓๐ และ ๑๔.๓๐ น.)

กำหนดการอาจมีการปรับเพื่อความเหมาะสม